

**ORZECZNICTWO
SĄDU APELACYJNEGO
W KATOWICACH
I SĄDÓW OKRĘGOWYCH**

***BIULETYN
NR 3/99***

Redaguje zespół w składzie :

**SSA Monika DEMBIŃSKA
SSA Alicja KOLONKO
SSA Mirosław ZIAJA**

SPIS TREŚCI

I.	ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO	
	str.....	1 - 11
II.	ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO	
	str.....	12 - 24
III.	ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	
	str.....	25 - 31

I.

ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO

PRAWO KARNE MATERIALNE

1.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 29 CZERWCA 1999r.

II AKa 154/99

Art. 4 § 1 kk

Niedopuszczalne jest stosowanie częściowo przepisów ustawy dawniej obowiązującej i w części przepisów nowej ustawy.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Stanisław Raszka

Sędziowie: S.A. Wiesława Gawrońska (spr)

del. SO Bożena Brewczyńska

2.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 16 CZERWCA 1999r.
II AKz 167/99

Art. 4 § 2 kk.

Reguła określona w art. 4 § 2 kk nie wprowadza możliwości ponownej oceny przypisanego prawomocnym wyrokiem czynu pod kątem trafności przyjętej kwalifikacji prawnej i taka modyfikacja jest niedopuszczalna.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Misztalska
Sędziowie: S.A. Barbara Suchowska
S.A. Wiesława Gawrońska (spr.)

3.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 29 LIPCA 1999r.
II AKa 134/99

Art. 53 kk.

Skoro skorzystano z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia orzeczonych kar pozbawienia wolności, to kary grzywny stanowią w zasadzie jedyną realną dolegliwość pozwalającą odczuć choć w sferze materialnej naganność poczynań oskarżonych.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Misztalska(spr.)
Sędziowie: S.A. Jolanta Śpiechowicz
S.A. Barbara Suchowska

4.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 24 CZERWCA 1999r.
II AKa 136/99

Art. 65 kk.

Obostrzenie karania wynikające z powołanego przepisu art. 65 kk nie ma samodzielnego bytu. Przepis ten znajduje zastosowanie dopiero wtedy, gdy sprawca określony w art. 258 kk nie tylko bierze udział w zorganizowanej grupie lub związku mającym na celu popełnianie przestępstw, ale też popełnił co najmniej jedno przestępstwo w tej grupie lub związku.

Nie chodzi zatem o popełnienie przestępstwa wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, a o działanie w grupie posiadającej określoną wewnętrzną strukturę organizacyjną, przywództwo, określony poziom zorganizowania i cel jakim jest okazjonalne lub stałe popełnianie przestępstw.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Suchowska(spr.)
Sędziowie: S.A. Stanisław Raszka
SO del. Paweł Węgrzynek

5.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 29 CZERWCA 1999r.**

II AKa 319/98

Art. 286 § 1 kk

Bezspornym jest, że oskarżony świadomie posłużył się zawyżonymi wycenami swoich nieruchomości, jednak nie przesądza to o tym, że chciał wyłudzić kredyty. Skoro ostatecznie kredytów nie otrzymał, przypisanie mu z góry powziętego planu wyłudzenia jest oparte na domniemaniach, bowiem nie można wykluczyć, że za uzyskane pieniądze uruchomiłby działalność gospodarczą, która przyniosłaby zyski dające możliwość spłaty kredytu.

Ocena banków, że działalność gospodarczą, którą oskarżony chciał uruchomić nie będzie rentowna, nie przesądza o tym, że tak samo oceniał perspektywy swojej działalności oskarżony.

*Przewodniczący: Sędzia S.A. Stanisław Raszka(spr.)
Sędziowie: S.A. Wiesława Gawrońska
SO del. Bożena Brewczyńska*

6.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 29 CZERWCA 1999r.**

II AKa 75/99

Art. 292 § 1 kk.

Oskarżony jest dojrzałym człowiekiem, w pełni sprawnym intelektualnie, doświadczonym, z racji prowadzonej wówczas działalności doskonale zorientowanym w sprawach przewozów samochodowych.

Mając powyższe na uwadze nie może budzić żadnych wątpliwości, iż widząc niekompletne numery rejestracyjne w bardzo drogim samochodzie z przyczepą, będąc świadkiem ich przekręcania, w tej sytuacji gdy samochód ten stoi nie na parkingu czy innym tego typu miejscu, ale na prywatnej posesji, to oskarżony powinien był i mógł przewidzieć, iż samochód ten pochodzi z nielegalnego źródła, a mimo to pomagał w jego ukryciu licząc na finansową rekompensatę.

*Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Suchowska
Sędziowie: S.A. Jolanta Śpiechowicz(spr.)
S.A. Grażyna Chart*

7.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 29 CZERWCA 1999r.**

II AKa 179/99

Art. 294 kk.

W art. 294 § 1 kk określony został typ kwalifikowany, w którym okolicznością powodującą surowszą odpowiedzialność jest dopuszczenie się jednego z wymienionych w nim przestępstw, w stosunku do mienia znacznej wartości.

Opis typu kwalifikowanego zawarty jest w dwóch przepisach, które należy łącznie uwzględniać w złożonej kwalifikacji prawnej, jak i dokonując wykładni jego znamion.

*Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Suchowska(spr.)
Sędziowie: S.A. Jolanta Śpiechowicz
S.A. Grażyna Chart*

PRAWO KARNE PROCESOWE

1.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 2 WRZEŚNIA 1999r.

II AKo 221/99

Art. 101 § 1 pkt 8 kpk

Z uzasadnienia:

Przedstawione rozważania wskazują na ewidentną obrazę art. 96 § 1 kk i art. 93 § 1 kk (związanych z wydaniem orzeczenia o środku zabezpieczającym – przyp. M.Z.), której dopuścił się Sąd Rejonowy (art. 438 pkt 1 i 2 kpk). Jednakże usunięciu tych uchybień służyć mogło jedynie postępowanie odwoławcze, względnie też rozwiązanie przyjęte w art. 521 kpk. Nie mogą one natomiast stanowić podstawy do stwierdzenia nieważności wyroku w trybie art. 101 § 1 pkt 8 kpk. Przepis ten nie obejmuje bowiem swoim zakresem względnych, a nawet bezwzględnych przyczyn odwoławczych, a instytucja nieważności z mocy prawa nie może być wykorzystywana do omijania właściwego trybu odwoławczego.

Przewodnicząca: Sędzia S.A. Wiesława Gawrońska(spr.)

Sędziowie :S.A. Jan Dybek

SO del. Paweł Węgrzynek

2.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 2 WRZEŚNIA 1999r.

II AKo 120/99

Art. 102 § 2 kpk , Art. 101 § 1 kpk

Stosowanie instytucji nieważności z mocy prawa jest postępowaniem sądowym, które może być inicjowane przez organy ściśle określone w art. 102 § 2 kpk.

Wprawdzie można mieć wątpliwości, czy w niniejszym postępowaniu w odniesieniu do postanowień sądu wydanych w postępowaniu przygotowawczym, pokrzywdzony zachowuje uprawnienia strony i czy może on występować z wnioskiem o stwierdzenie nieważności, ale rozważając tę kwestię Sąd Apelacyjny uznał, że usytuowanie instytucji nieważności wśród ogólnych przepisów regulujących kwestie czynności procesowych pozwala pokrzywdzonemu na zachowanie tego uprawnienia strony.

Postanowienie sądu prostujące oczywiste omyłki pisarskie zawarte we wcześniejszym postanowieniu nie może być kwestionowane w trybie określonym w art. 101 kpk. Tyczy to bowiem kwestii o charakterze incydentalnym i nie rozstrzyga o przedmiocie postępowania

Przewodnicząca: Sędzia S.A. Wiesława Gawrońska(spr.)

Sędziowie S.A. Jan Dybek

SO del. Paweł Węgrzynek

3.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 28 LIPCA 1999r.

II AKz 216/99

Art. 339 § 3 pkt 4 kpk , Art. 345 kpk

Sąd może podzielić pogląd prawny wyrażony przez prokuratora co do oceny prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu, bądź też tego poglądu nie podzielić, nie może natomiast narzucać prokuratorowi (poprzez zwrot sprawy – przyp. M.Z) kwalifikacji prawnej jaką winien on przyjąć w toku postępowania przygotowawczego, nawet gdyby wiązało się to ze zmianą właściwości rzeczowej sądu.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Misztalska

Sędziowie: S.A. Jolanta Śpiechowicz

S.A. Barbara Suchowska (spr.)

4.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 28 LIPCA 1999r.

II AKz 215/99

Art. 339 § 3 pkt 4 kpk , Art. 345 kpk

Istotnymi brakami postępowania są takie, które stanowią przeszkodę w zgodnym z prawdą obiektywną przeprowadzeniu rozprawy głównej lub też bez usunięcia których nie można wydać prawidłowego wyroku, a także takie, które uniemożliwiają wszechstronne poznanie przez Sąd wszelkich okoliczności niezbędnych do wydania wyroku.

Za istotne braki uznano również takie, które skutkują niezrealizowaniem podstawowych celów postępowania przygotowawczego zwłaszcza w kwestii wyjaśnienia okoliczności sprawy oraz zebrania, zabezpieczenia i w niezbędnym zakresie utrwalenia dowodów.

W tej sytuacji nieprzeprowadzenie obowiązkowego śledztwa będzie mogło być uznane za istotny brak postępowania w rozumieniu art. 345 § 1 kpk, przy czym niezbędnym jest wówczas wykazanie, że powyższe uchybienie procesowe, w konkretnej sprawie może mieć wpływ na jej merytoryczne rozstrzygnięcie.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Misztalska

Sędziowie: S.A. Jolanta Śpiechowicz

S.A. Barbara Suchowska (spr.)

5.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 24 CZERWCA 1999r.

II AKa 138/99

Art. 401 § 2 kpk

Z uzasadnienia:

W sprawie niniejszej pierwsza rozprawa odbyła się w dniu 2 kwietnia 1998r. i wtedy

przeprowadzono prawie całość postępowania, zaś rozprawa końcowa odbyła się dopiero 12 lutego 1999r., a więc okres pomiędzy rozprawami wyniósł przeszło 10 miesięcy.

Jest to więc okres, który rażąco przekracza czas przerwy i to przewidziany treścią art. 347 § 2 dkpk, jak i art. 401 § 2 kpk i dlatego też należy dojść do wniosku, że Sąd I instancji dopuścił się naruszenia ciągłości i jednolitości rozprawy, które to uchybienie ma istotne znaczenie.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Suchowska

Sędziowie: S.A. Stanisław Raszka

SO del. Paweł Węgrzynek (spr.)

6.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 29 CZERWCA 1999r.

II AKa 163/99

Art. 404 § 2 kpk , Art. 8 pwpk

Sąd Okręgowy rozpoczął rozprawę w czasie obowiązywania kodeksu postępowania karnego z 1969r. i zgodnie z treścią art. 19 § 2 kpk uwzględniając fakt, iż oskarżonym zarzucono dokonanie zbrodni rozboju z art. 210 § 2 dkk przystąpił do rozpoznania sprawy w składzie 2 sędziów i 3 ławników.

W tej sytuacji jednak, kiedy zaistniała konieczność odroczenia rozprawy, już po dacie wejścia w życie kodeksu postępowania karnego z 1997r., zgodnie z art. 8 pwpk, obowiązkiem Sądu było stosowanie nowej procedury.

Konsekwencją tego powinno być dokonanie zmiany składu Sądu i rozpoczęcie rozprawy od początku, zgodnie z art. 404 § 2 kpk

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Suchowska (spr.)

Sędziowie: S.A. Jolanta Śpiechowicz

S.A. Grażyna Chart

7.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 24 CZERWCA 1999r.
II AKa 136/99**

Art. 438 pkt 2 kpk

Przepis § 67 ust. 1 pkt 5 regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych określa termin do złożenia podpisu pod protokołem, który wynosi 3 dni.

Jest to jednak termin porządkowy, którego uchybienie nie rodzi ujemnych skutków procesowych, jeśli brak ten zostanie uzupełniony.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Barbara Suchowska(spr.)

Sędziowie: S.A. Stanisław Raszka

SO del. Paweł Węgrzynek

8.

**POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 25 SIERPNIĄ 1999r.
II AKz 251/99**

Art. 604 pkt 1 kpk

Celem postępowania ekstradycyjnego jest jedynie rozstrzygnięcie jego prawnej dopuszczalności i wystarczające jest do tego uprawdopodobnienie zarzutu popełnienia przestępstwa.

Istnienie takiego uprawdopodobnienia przyjmuje się w zasadzie na podstawie faktu złożenia przez państwo obce wniosku o ekstradycję.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Jan Dybek

Sędziowie: S.A. Stanisław Raszka

S.A. Wiesława Gawrońska (spr.)

- 10-

9.

**POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 25 SIERPNIĄ 1999r.
II AKz 249/99**

Art. 605 § 1 kpk, Art. 263 kpk, Art. 8 kpk

Kwestię dopuszczalności dalszego przedłużenia tymczasowego aresztowania po złożeniu wniosku o wydanie osoby ściganej reguluje przepis art. 263 kpk w zw. z art. 605 § 1 kpk, w szczególności zaś nie podważa tego faktu, że w postępowaniu deportacyjnym określony był już termin wydania podejrzanego Republice Włoch. Zgodnie z art. 8 § 1 kpk sąd karny nie jest związany rozstrzygnięciami innego organu, a do takich właśnie rozstrzygnięć zaliczyć należy decyzję Urzędu Wojewódzkiego.

Przewodniczący: Sędzia S.A. Jan Dybek

Sędziowie: S.A. Stanisław Raszka

S.A. Wiesława Gawrońska (spr.)

- 11 -

II.

ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO

1.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 29 GRUDNIA 1998r.

I ACa 404/98

Zgłoszenie wierzytelności jest pismem procesowym, które winno odpowiadać wymogom z art. 126 k.p.c. aktualnym dla każdego pisma oraz wymogom ściśle przez prawo upadłościowe określonym, charakterystycznym dla jego rodzaju (art. 151 i 152 prawa upadłościowego). W razie braków formalnych zgłoszenia wierzytelności polega ono na uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c. w zw. z art. 68 prawa upadłościowego.

Oświadczenie wierzyciela o potrąceniu nie należy do wymogów formalnych zgłoszenia wierzytelności; tak więc nawet jego złożenie w terminie przewidzianym do uzupełnienia braków formalnych zgłoszenia wierzytelności nie nadaje mu cech skuteczności w świetle art. 37 prawa upadłościowego.

Z uzasadnienia:

....Art. 37 prawa upadłościowego, ogranicza możliwość dokonania potrącenia w porównaniu z rozwiązaniami zawartymi w kodeksie cywilnym. Ograniczenie to dotyczy czasu złożenia oświadczenia woli w tym przedmiocie. Przepis art. 37 prawa upadłościowego wymaga bowiem, aby wierzyciel chcący skorzystać z prawa potrącenia złożył je najpóźniej przy zgłoszeniu wierzytelności.

Decydujące znaczenie ma tutaj data zgłoszenia wierzytelności – jako terminu, dochowanie którego warunkuje możliwość skutecznego skorzystania z potrącenia w postępowaniu upadłościowym. Uchybienie temu terminowi powoduje, że wierzyciel nie może zaspokoić swojego długu poprzez potrącenie, lecz musi go spłacić w pełnej wysokości, a

zgłoszony w procesie zarzut potrącenia jest bezskuteczny. Oświadczenie o potrąceniu jest skuteczne, jeżeli zostało złożone wcześniej, bądź - dacie zgłoszenia wierzytelności. Może być ono złożone na ręce sędziego komisarza w zgłoszeniu wierzytelności lub syndykowi masy upadłości, który jest reprezentantem upadłego uprawnionym do sprawowania zarządu majątkiem masy, przyjmowania oświadczeń jej dotyczących. Złożenie oświadczenia poza sądowego nie zwalnia od zachowania terminu z art. 37 prawa upadłościowego. Oświadczenie poza sądowe złożone po dacie zgłoszenia wierzytelności jest bezskuteczne.

Przewodnicząca: Sędzia SA Bogumiła Ustjanicz

Sędziowie: S.A. Joanna Marek

del.SSW Zofia Kołaczyk (spr.)

2.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 21 STYCZNIA 1999r.

I ACz 40/99

Z uzasadnienia:

....Wnioski Sądu Wojewódzkiego co do możliwości pokrycia przez pozwaną opłaty od apelacji w wysokości 300 zł. pozostają w sprzeczności z ustaleniami i wnioskami tego Sądu dokonanymi w uzasadnieniu wyroku, od którego pozwana złożyła apelację. W uzasadnieniu wyroku Sąd Wojewódzki stwierdził bowiem, że pozwana nie posiada dostatecznych środków na zaspokojenie usprawiedliwionych podstawowych potrzeb i pozostaje w niedostatku. Dlatego opierając się na tych ustaleniach Sąd podwyższył alimenty obciążające powoda wobec powódki z kwoty 150 zł. do kwoty 230 zł. miesięcznie.

Nie można w tej samej sprawie ten sam stan finansowy strony oceniać odmiennie w zależności od tego dla jakiego rozstrzygnięcia ocena jest dokonywana. Skoro Sąd uznał wcześniej, że pozwana pozostaje w niedostatku, to tak samo winien stan ten ocenić i przy rozstrzygnięciu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

Trudno bowiem przy niedostatku czynić oszczędności na koszty sądowe; związane byłoby to z uszczerbkiem w koniecznym utrzymaniu takiej osoby.

Dlatego Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 w zw. art. 397 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie i zgodnie z wnioskiem pozwanej zwolnił ją od kosztów sądowych w całości.

Przewodnicząca: Sędzia SA Helen Bucka (spr.)

Sędziowie S.A. Monika Dembińska

del. SSO Lucjan Modrzyk

3.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 27 STYCZNIA 1999r.

I ACa 582/98

Charakter skargi o wznowienie postępowania wyklucza stosowanie przy jej rozpatrywaniu przepisów regulujących postępowanie odwoławcze.

Brak więc podstaw do obejmowania skutkami wznowionego postępowania współuczestników materialnych, którzy skargi o wznowienie nie wnieśli.

W postępowaniu cywilnym, wywołanym wniesieniem skargi o wznowienie postępowania, nie jest więc dopuszczalne odpowiednie stosowanie przepisu art. 378 § 3 k.p.c.

Przewodnicząca: Sędzia SA Barbara Kurzeja (spr)

Sędziowie: S.A. Edward Przestański

del. SSO Zofia Kołaczyk

4.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 18 LUTEGO 1999r.

I ACa 635/98

Umowa ubezpieczenia zawarta przez ubezpieczyciela z ubezpieczającym, bez zezwolenia Ministra Finansów na prowadzenie tego rodzaju działalności ubezpieczeniowej jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.)

Z uzasadnienia:

.... Z treści ustawy z dnia 28 lipca 1990r. o działalności ubezpieczeniowej (tekst jednol. Dz.U. z 1996r., Nr 11, poz. 62 ze zm.) wynika, że działalność ubezpieczeniowa może być prowadzona wyłącznie za zezwoleniem Ministra Finansów (art. 2 ust. 1 ustawy). Zezwolenie obejmuje m.in. rzeczowy zakres działania zakładu ubezpieczeń i jest wydawane na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie jednej lub kilku grup ubezpieczeń albo jednego lub kilku rodzajów ubezpieczeń, wymienionych w załączniku do ustawy – art. 32 ust. 1 w zw. z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Zmiany obszaru lub rzeczowego zakresu działania zakładu ubezpieczeń wymagają również zezwolenia Ministra Finansów (Art. 32 ust. 6 ustawy)....

....Ze złożonych do akt zezwoleń Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 1991 roku i 24 czerwca 1993 roku nie wynika, by powodowe Towarzystwo Ubezpieczeniowe posiadało zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie udzielania gwarancji ubezpieczeniowych, jak i ubezpieczenia kredytu (dział II – rodzaje ubezpieczeń wymienione w grupach 14 i 15 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej).

W świetle powołanych wyżej przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej, w szczególności art. 2 i 32 nie może więc budzić wątpliwości, że umowa ubezpieczenia zawarta bez zezwolenia Ministra Finansów na prowadzenie tego rodzaju działalności jest nieważna....

Przewodnicząca :Sędzia SA Monika Dembińska(spr.)

Sędziowie: S.A. Teresa Werda

S.A. Mieczysław Brzdąk

5.

POSTANOWINIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 30 MARCA 1999r.

I ACa 748/98

Sąd pierwszej instancji nie jest uprawniony do uchylecia z urzędu (art. 359 k.p.c.) postanowienia o odrzuceniu apelacji, nawet jeżeli stwierdzi, iż było ono merytorycznie niesłuszne.

Uzasadnienie:

W ramach dokonywanej w trybie art. 373 k.p.c. kontroli wstępnej skargi apelacyjnej, wniesionej przez pozwanego J.Z. od wyroku Sądu Wojewódzkiego, Sąd Apelacyjny ustalił co następuje:

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 1998r. Sąd Wojewódzki odrzucił przedmiotową apelację z uzasadnieniem, iż termin do uiszczenia od niej wpisu upłynął bezskutecznie.

Postanowienie to doręczono pełnomocnikowi pozwanego w dniu 7 maja 1998r. Następnie mimo, iż nie zostało zaskarżone, Sąd Wojewódzki uchylił je postanowieniem z dnia 18 maja 1998r, wobec ustalenia, że wpis faktycznie uiszczony został w terminie i nadał apelacji bieg, stosownie do art. 371 k.p.c.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zgodnie z art.359 k.p.c. Sąd może zmienić lub uchylić wydane wcześniej postanowienie tylko wówczas, gdy nie kończy ono postępowania.

Postanowienie o odrzuceniu apelacji nie jest takim postanowieniem, ponieważ należy do tej kategorii postanowień, które kończą postępowanie.

Dlatego też Sąd Wojewódzki nie miał uprawnień do uchylecia z urzędu wydanego w tej mierze postanowienia, nawet jeżeli stwierdził, iż było ono merytorycznie niesłuszne.

Uchylenie tego postanowienia możliwe było tylko w trybie art. 395 § 2 k.p.c., w razie wniesienia zażalenia. Postanowienie to jednak nie zostało zaskarżone i stało się prawomocne.

Orzeczenie wydane w toku postępowania międzyinstancyjnego przez Sąd I instancji podlegają kontroli w trybie art. 373 k.p.c. W wyniku tej kontroli Sąd Apelacyjny stwierdził, iż postanowienie którym Sąd Wojewódzki uchylił z urzędu postanowienie o odrzuceniu apelacji wydane zostało bez podstawy prawnej i nie może wiążąco niweczyć skutków prawomocnego jej odrzucenia.

- 16 -

Brak tej podstawy, podobnie jak wadliwe przywrócenie terminu skutkuje odrzucenie apelacji wniesionej w takich okolicznościach, jako niedopuszczalnej.

Tak też Sąd Apelacyjny orzekł w sentencji po myśli art. 373 k.p.c.

Przewodniczący: Sędzia SSA Elżbieta Haczewska (spr.)

Sędziowie: S.A. Monika Dembińska

S.A. Piotr Wójtowicz

6.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 27 KWIETNIA 1999r.

I ACa 711/98

Z uzasadnienia:

....Odstąpienie zamawiającego od umowy o dzieło powoduje, że umowa uważana jest za nie zawartą (art. 395 § 2 k.c.). Inaczej rzecz ujmując, odstąpienie od umowy – uznane za skuteczne - doprowadziło do rozwiązania umowy o dzieło, znosząc ją ze skutkiem ex tunc. Pomiedzy stronami powstał więc taki stan, jakby do zawarcia umowy nie doszło, co oznacza, że wygasły wszystkie wzajemne roszczenia z tej umowy wynikające.

Sąd dla roszczeń zamawiającego o naprawienie szkody z tytułu niewykonania umowy (art. 494 k.c.) nie ma zastosowania termin przedawnienia z art. 646 k.c., lecz – z art. 118 k.c. Ponieważ przedmiotowe roszczenie jest związane z prowadzoną działalnością gospodarczą – to termin ten stosownie do treści art. 118 in fine wynosi 3 lata, a jego bieg podlega ocenie według reguł wskazanych w art. 120 k.c...

Przewodnicząca: Sędzia SA Helena Bucka

Sędziowie: S.A. Monika Dembińska (spr.)

del. SSO Lucjan Nowak

- 17 -

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 23 KWIETNIA 1999r.

I ACa 527/98

Z uzasadnienia:

... Sąd Najwyższy w przywołanej tak w motywach zaskarżonego wyroku, jak i w apelacji uchwałe z 25 marca 1994r. sygn. akt III CZP 182/93 (OSNCP z 1994r., z. 7, poz. 146) wyraził pogląd, że do zawarcia umowy poręczenia przez jednego z małżonków w czasie trwania wspólności ustawowej wymagana jest zgoda drugiego małżonka wówczas, gdy umowa ta jest czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym. Poglądu tego Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym sprawę niniejszą nie podziela.

W polskich realiach w małżeństwie funkcjonują na ogół trzy masy majątkowe: majątek objęty wspólnością ustawową (lub – rzadziej- umowną) oraz majątki odrębne każdego z małżonków. Nie budzi wątpliwości, że żaden z małżonków nie może skutecznie rozporządzać majątkiem odrębnym małżonka ani tego majątku w jakikolwiek sposób obciążać. Odmiennie przedstawia się sytuacja, gdy chodzi o majątek wspólny. W takim przypadku, zgodnie z art. 36 § 2 k.r.i op., każdy z małżonków może wykonywać samodzielnie zarząd majątkiem wspólnym, a jedynie do dokonania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu potrzebna jest zgoda drugiego małżonka wyrażona w formie wymaganej dla danej czynności prawnej. Brak takiej zgody pociąga za sobą nieważność czynności, ale wyłącznie w odniesieniu do majątku wspólnego, nie może natomiast oddziaływać na ważność czynności w takim zakresie, w jakim dotyczy ona należącego do osoby jej dokonującej majątku odrębnego. Konsekwencją braku zgody współmałżonka w sytuacji, gdy czynność nie dotyczy w sposób wyraźny wyłącznie majątku wspólnego (a tak właśnie jest w przypadku poręczenia), nie może być zatem nigdy bezwzględna nieważność czynności, zawsze bowiem odniesie ona skutek w stosunku do majątku odrębnego małżonka składającego oświadczenie woli. O ewentualnej nieważności czynności w takim zakresie, w jakim miałyby ona odnieść skutek w stosunku do majątku wspólnego małżonków rozstrzygać zatem należy nie w sprawie toczącej się pomiędzy dokonującym czynności małżonkiem a jego wierzycielem, ale bądź w sporze między drugim

z małżonków a wierzycielem (art. 41 § 2 k.r. i op.), bądź z udziałem małżonka dłużnika w postępowaniu klauzulowym. (art. 787 § 1 i 2 k.p.c.).

Przewodnicząca: Sędzia SSA Bogumiła Ustjanicz

Sędziowie : S A Piotr Wójtowicz(spr.)

S A Iwona Wilk

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH

Z DNIA 27 KWIETNIA 1999r.

I ACa 614/98

Z uzasadnienia:

... Sprawa o uchylenie uchwały dotyczącej podziału nadwyżki bilansowej w spółdzielni pracy jest sprawą ze stosunku pracy i może z nią wystąpić były członek spółdzielni, o ile w chwili jej podjęcia był członkiem spółdzielni a uchwała dotyka jego praw. Jest nią również sprawa byłego członka spółdzielni pracy o zasądzenie kwoty przysługującej mu z tytułu podziału nadwyżki bilansowej przeznaczonej do podziału między członków na zwiększenie ich udziałów. Powinna więc podlegać rozpoznaniu w składzie sędziego i dwóch ławników (art. 47 § 1 k.p.c.).

Rozpoznanie jej w składzie jednego sędziego skutkuje nieważność postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.), a w konsekwencji obowiązek Sądu Apelacyjnego wzięcia tej nieważności pod uwagę z urzędu i uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością oraz przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania w trybie postępowania odrębnego dotyczącego spraw z zakresu prawa pracy (art. 378 § 2 i 386 § 2 k.p.c.)

Przewodnicząca : Sędzia SA Helena Bucka(spr.)

Sędziowie : S.A. Monika Dembińska

del. SSO Lucjan Modrzyk

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 16 CZERWCA 1999r.

I ACz 546/99

Z uzasadnienia:

....Jak wyżej wskazano jest niewątpliwym, że wezwanie Gminy Bytom do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanej Sąd Wojewódzki dokonał na wniosek pozwanego Skarbu Państwa. Jest też niewątpliwym, że powództwo wobec pozwanej - Gminy oddalono, a zatem wniosek o wezwanie jej do udziału w sprawie był bezzasadny.

W tej sytuacji pozwana Gmina może domagać się zwrotu kosztów wyłącznie od pozwanego Skarbu Państwa ..

....Nie jest prawidłowym stanowisko Sądu Wojewódzkiego, że koszty te powinna zwrócić strona powodowa skoro nie sprzeciwiła się wezwaniu Gminy i nie cofnęła natychmiast powództwa.

Okoliczności te – w świetle wyraźnego unormowania zawartego w art. 194 § 1 k.p.c.- nie mają żadnego wpływu na rozkład obowiązku zwrotu kosztów procesu między stronami w wypadku oddalenia powództwa wobec osoby wezwanej do udziału w sprawie na wniosek pozwanego. Treść art. 194 § 1 zd. 2 k.p.c. wskazuje wyraźnie, że stanowi on *lex specialis* wobec spornych unormowań dotyczących zwrotu kosztów procesu opartych na zasadzie odpowiedzialności za wynik (art. 98 i n. k.p.c.). Z tej też przyczyny przyjąć należy, iż przepis ten (art. 194 § 1 zd. 2 k.p.c) w sposób automatyczny normuje obowiązek zwrotu kosztów procesu w sytuacji, gdy zgłoszony przez pozwanego wniosek o wezwanie osoby trzeciej do wzięcia udziału w sprawie okazał się bezzasadny.....

Przewodnicząca : Sędzia SA Monika Dembińska

Sędziowie: S.A. Mieczysław Brzdąk (spr.)

del.SO Lucjan Modrzyk

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 29 CZERWCA 1999r.

I ACz 620/99

Nie jest dopuszczalna droga sądowa do dochodzenia przez organ podatkowy na podstawie art. 527 k.c. ochrony wierzytelności podatkowej w trybie zaskarżenia czynności dłużnika działających na szkodę wierzyciela.

Uzasadnienie:

Skarb Państwa – Drugi Urząd Skarbowy w B. wystąpił z pozwem o uznanie za bezskuteczną wobec niego majątkowej umowy małżeńskiej zawartej przez pozwanych w dniu 4 grudnia 1996r., mocą której małżonkowie wyłączyli wspólność ustawową wprowadzając do swych stosunków majątkowych rozdzielną majątkową. Jako roszczenie ewentualne powód zgłosił żądanie ustalenia bezskuteczności tej umowy.

Powód twierdził, że decyzją z dnia 8 stycznia 1997r. określona została zaległość podatkowa pozwanego prowadzącego działalność gospodarczą za okres od stycznia 1994r. do lipca 1996r. w łącznej kwocie 106.134,-zł. Egzekucja tej należności okazała się bezskuteczna i powód wszczął postępowanie co do odpowiedzialności za te zaległości podatkowe w stosunku do małżonki dłużnika tj. pozwanej L.W. (art. 40 i 41 ustawy z dnia 19 grudnia 1980r. o zobowiązaniach podatkowych tekst. jednol. Dz.U.z 1993r. Nr 108, poz. 486 ze zm., a to w związku z art. 332 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa – Dz.U. Nr 137, poz. 926). W myśl art. 41 ustawy o zobowiązaniach podatkowych małżonek podatnika odpowiada solidarnie z podatnikiem za jego zaległości podatkowe powstałe w czasie trwania małżeństwa i odpowiedzialność ta ograniczona jest do majątku wspólnego małżonków.

Wprowadzenie przez małżonków rozdzielną majątkową skutkuje niemożność przymusowego wykonania decyzji o przerwaniu odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe na małżonka podatnika.

Stąd - zdaniem powoda – zachodzi podstawa z art. 527 k.c. do uznania za bezskuteczną wobec powoda umowy zawartej przez pozwanych w dniu 4 grudnia 1996r., gdyż pozwani działali ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela.

Wobec powoda – jako osoby trzeciej – pozwani nie mogą też się powołać na wyłączenie wspólności ustawowej, bo powód nie wiedział o zawarciu umowy o wyłączeniu tej wspólności.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Wojewódzki odrzucił pozew uznając, że wobec uregulowania w art. 1 k.c. zakresu stosowania kodeksu do stosunków cywilnoprawnych między osobami fizycznymi i osobami prawnymi art. 527 § 1 k.c. może służyć jedynie ochronie wierzycieli, którym wobec dłużnika przysługuje wierzytelność cywilnoprawna. Wierzytelności publicznoprawne z tej ochrony nie korzystają.

Stąd droga sądowa do dochodzenia ochrony z art. 527 § 1 k.c., a dotyczącej wierzytelności publicznoprawnej, jest niedopuszczalna; niedopuszczalna jest też droga sądowa do żądania ustalenia bezskuteczności czynności prawnej zdziałanej z pokrzywdzeniem wierzyciela wierzytelności publicznoprawnej, opartego na przepisie art. 189 k.p.c.

W zażaleniu od tego postanowienia powód wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do merytorycznego rozpoznania. Skarżący zakwestionował stanowisko Sądu Wojewódzkiego, że przepisy art. 527 i n.k.c. nie dotyczą ochrony wierzytelności publicznoprawnych.

Sprawa z powództwa wierzyciela wierzytelności publicznoprawnej opierająca się na art. 527 k.c. jest sprawą cywilną, bo dotyczy stosunku między dłużnikiem wierzytelności publicznoprawnej i osobą trzecią, a więc stosunku cywilnoprawnego.

Stąd – zdaniem powoda - w sprawie zachodzi dopuszczalność drogi sądowej i to zarówno w zakresie żądania o ukształtowanie, jak i o ustalenie bezskuteczności wobec powoda umowy zawartej przez pozwanych z pokrzywdzeniem powoda.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozbawione jest uzasadnionych podstaw. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Wojewódzkiego co do niedopuszczalności drogi sądowej w niniejszej sprawie.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że wierzytelność powoda, której ochrony domaga się w sprawie ma charakter wierzytelności publicznoprawnej, gdyż wynika ze zobowiązania podatkowego.

Akcja pauliańska, którą to nazwą potocznie zwana jest ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika, w sposób oczywisty wiąże się z odpowiedzialnością dłużnika i w pewnym sensie stanowi jej pochodną. Rozszerza ona ochronę wierzyciela na osobę trzecią, nie będącą stroną stosunku, z którego wynika wierzytelność. W rezultacie zaskarżenia czynności dłużnika powstaje zobowiązanie osoby trzeciej, mimo że z wierzycielem nie łączył go dotąd żaden stosunek prawny. Akcja pauliańska oznacza zatem rozszerzenie uprawnień wierzyciela do przymusowego zaspokojenia się z majątku dłużnika na pewne przedmioty znajdujące się w majątku osoby trzeciej, będącej kontrahentem dłużnika.

Nie zmienia to jednak postaci rzeczy, że przedmiotem ochrony akcji pauliańskiej jest wierzytelność, która przysługuje skarżącemu czynność dłużnika.

W świetle tych uwag należy dojść do wniosku, że gdyby podzielić pogląd powoda, że przysługuje mu akcja pauliańska mająca chronić jego wierzytelność publicznoprawną i rozszerzać tę ochronę także przez stworzenie odpowiedzialności za dług publicznoprawny osoby trzeciej, stworzyłoby to możliwość dochodzenia ochrony należności podatkowej w drodze nie przewidzianej w przepisach podatkowych i w stosunku do osoby trzeciej, której odpowiedzialności nie przewidują przepisy podatkowe.

Tymczasem, zarówno droga dochodzenia należności podatkowych, jak i krąg osób odpowiedzialnych za dług podatnika (małżonka, rodziny, rozwiedzionego małżonka, spadkobierców, nabywcy majątku podatnika, dzierżawcy tego majątku, współników spółek, firmowanego i firmanta) uregulowana jest w przepisach podatkowych i regulacje takie zawarte były w ustawie z dnia 19 grudnia 1980r. o zobowiązaniach podatkowych (tekst jednol. Dz.U. z 1993r. Nr 108, poz. 486 ze zm.), jak i w obowiązującej w pełnym zakresie jej uregulowań od 1 stycznia 1998r. ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U.Nr 137, poz. 926 ze zm.).

Te szczegółowe uregulowania wyłączają możliwość przyjęcia dopuszczalności drogi sądowej do dochodzenia przez organ podatkowy ochrony wierzytelności podatkowej w trybie zaskarżenia czynności dłużnika zdziałanych ze szkodą wierzyciela na podstawie art. 527 i n. k.c. Byłoby to bowiem rozszerzenie zakresu odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe poza tryb i krąg osób odpowiedzialnych za te zobowiązania, określone w przepisach prawa podatkowego a sprawa dotyczyłaby stosunku publicznoprawnego i nie miała charakteru sprawy cywilnej.

Dlatego zasadne jest stanowisko Sądu Wojewódzkiego, że sprawa nie ma charakteru sprawy cywilnej w rozumieniu art. 1 k.c. a zatem droga sądowa zarówno w zakresie powództwa kształtującego z art. 527 § 1 k.c., jak i powództwa o ustalenie z art. 189 k.p.c. jest niedopuszczalna a pozew zawierający takie powództwa podlega odrzuceniu (art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.).

Z tych przyczyn zażalenie podlega oddaleniu (art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.)

Przewodnicząca : Sędzia SA. Helena Bucka (spr.)

Sędziowie : S.A. Monika Dembińska

del. SO Lucjan Modrzyk

III
ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

1.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 15 KWIETNIA 1999r.

III AUa 1558/98

Art. 6 i 7 ustawy z dnia 29.05.1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz.U. z 1983r. Nr 13, poz. 68 ze zm.)

Zranienie w czasie łapanki nie jest stanem faktycznym, o którym mowa w art. 6 ust.1 i art. 7 ustawy z dnia 29.05.1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jednolity Dz.U. z 1983r. Nr 13, poz. 68 ze zm.).

Przewodniczący : Sędzia S.A. Jolanta Ansion (spr.).

Sędziowie S.A. Ewa Piotrowska,

S.A. Tadeusz Szweda

2.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 20 MAJA 1999r.

III AUa 1667/98

Art. 20 ustawy z dnia 17.12.1974r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz.U. z 1983r. Nr 143 ze zm.).

Niedopuszczalne jest przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego w celu rehabilitacji i przystosowania się do powstałego trwałego kalectwa, jeżeli przystosowanie to nie spowoduje odzyskania zdolności do pracy.

Przewodniczący : Sędzia S.A. Zbigniew Gwizdak

Sędziowie S.A. Wojciech Bzibziak

S.A. Irena Szypicyn (spr)

3.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 29 KWIECZNIA 1999r.

III AUa 56/99

Art. 40 i art 47 ustawy z dnia 19.12.1980r. o zobowiązaniach podatkowych (tekst jednol. Dz.U. z 1993r. Nr 108, poz. 486 ze zm.)

Do podmiotów wymienionych w art. 47 ustawy z dnia 19.12.1980r. o zobowiązaniach podatkowych (tekst jednol. Dz.U. z 1993r., Nr 108, poz. 486 ze zm.) nie ma zastosowania przepis art. 40 tej ustawy.

- 26 -

Z uzasadnienia:

Ubezpieczony w sporze o składkę na ubezpieczenie społeczne pracowników zatrudnionych przez spółkę cywilną, której był współnikiem, nie jest „osobą trzecią” w rozumieniu art. 40 ustawy o zobowiązaniach podatkowych, lecz współnikiem spółki cywilnej, odpowiadającym całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i pozostałymi współnikami za zobowiązania spółki związane z jej działalnością w rozumieniu art. 47 ust. 1 tej ustawy.

Kręgi wyżej wymienionych podmiotów są rozłączne, zatem ubezpieczony nie może uwolnić się od tego zobowiązania, powołując się na zasady współzycia społecznego. W przepisach art. 41, 42, 43 i 45 w/w ustawy uregulowano solidarną z podatnikiem odpowiedzialność jego małżonka, członka rodziny nie będącego małżonkiem oraz nabywcy całości lub części majątku podatnika. Są to zatem osoby, których odpowiedzialność powstaje dopiero na skutek powstania zaległości obciążających samego podatnika. Natomiast solidarna odpowiedzialność ubezpieczonego wynikająca z art. 47 ustawy jest odpowiedzialnością pierwotną podmiotu zobowiązanego do uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne według kryteriów tej ustawy, jest odpowiedzialnością podatnika, któremu nie służy możliwość powołania się na zasady współzycia społecznego.

Wykładnia odmienna od powyższej, zdaniem Sądu Apelacyjnego, jako rozszerzająca jest nie do przyjęcia także i z tej przyczyny, iż zacierałaby wyraźnie zaznaczoną w ustawie o zobowiązaniach podatkowych różnicę między sytuacją podatnika (także współnika spółki cywilnej) a sytuacją „osób trzecich”, które mimo odpowiedzialności solidarnej uzyskują pozycję w pewien sposób uprzywilejowaną.

Przewodniczący : Sędzia S.A. Ewa Piotrowska

Sędziowie S.A. J.Ansion,

del.SSO Witold Nowakowski (spr)

- 27 -

4.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 11 LUTEGO 1999r.**

III AUa 1426/98

Art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.)

Przepis art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 28.06.1996r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz.U. Nr 100, poz. 461) nie wymaga określenia czasokresu niezdolności do samodzielnej egzystencji.

*Przewodniczący : Sędzia S.A. Zbigniew Gwizdak
Sędziowie S.A. Jolanta .Ansion (spr.)
S.A. Ewa Piotrowska*

5.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 18 LUTEGO 1999r.**

III AUa 1462/98

Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.)

Przepis art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) pozwala nabyć ponownie prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która podjęła zatrudnienie po ustaniu inwalidztwa i ponownie w

- 28 -

okresie zatrudnienia lub w ciągu osiemnastu miesięcy od ustania tego zatrudnienia stała się niezdolna do pracy, jeśli przed ustaleniem prawa do renty po raz pierwszy spełniła warunek z art. 33 ust. 2 ustawy.

*Przewodniczący : Sędzia S.A. Ewa Piotrowska (spr.)
Sędziowie S.A. Jolanta .Ansion,
del.SSO Witold Nowakowski*

6.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 3 LUTEGO 1999r.**

III AUa 1165/98

§ 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1. 04.1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (tekst jednol. Dz.U. z 1989r.Nr 11, poz. 63 ze zm.)

Podstawę wymiaru za okres zatrudnienia zagranicą przypadający od 1 stycznia 1991r. ustala się od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w kraju, bez względu na to, kiedy osoba zainteresowana podjęła pracę zagranicą.

Natomiast za okres wcześniejszy można ustalić wysokość świadczenia we wskazany wyżej sposób lub uwzględniając kwotę wynagrodzenia przysługującego w tym okresie pracownikom zatrudnionym w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem zagranicę.

*Przewodniczący : Sędzia S.A. Małgorzata Woźnowska-Gallos (spr.)
Sędziowie S.A. Krystyna Merker
S.A. Krystyna Budzianowska*

- 29 -

7.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 3 LUTEGO 1999r.**

III AUa 1133/98

§ 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.01.1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne...(Dz.U. Nr 7, poz. 41 ze zm.).

Od wynagrodzenia wypłaconego pracownikom ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych istnieje obowiązek odprowadzenia składki na ubezpieczenie społeczne.

Przewodniczący : Sędzia S.A.Krystyna Merker (spr.)

Sędziowie S.A. Krystyna Budzianowska

S. A. Małgorzata Woźnowska-Gallos

8.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 20 MAJA 1999r.**

III AUa 217/99

Art. 14 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednol. Dz.U. z 1993r. Nr 71, poz. 342 ze zm.)

Faktyczne opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne rolników, mimo nieprowadzenia na własny rachunek działalności rolniczej (wyzierzawienia całości gospodarstwa osobie

- 30 -

trzeciej) nie rodzi uprawnień do nabycia prawa do zasiłku chorobowego także w przypadku niewydania przez organ rentowy decyzji o wyłączeniu z ubezpieczenia społecznego rolników.

Przewodniczący : Sędzia S.A. Ewa Piotrowska

Sędziowie S.A. Jolanta Ansjon

del.SSO Witold Nowakowski (spr.)

9.

**WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
Z DNIA 25 MARCA 1999r.
III AUa 1387/98**

Art. 33 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednol. Dz.U. z 1993r. Nr 71, poz. 342 ze zm.)

Z uzasadnienia:

W miejsce świadczeń pieniężnych przyznanych na podstawie art. 23 ustawy z dnia 27 października 1977r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U.Nr 32, poz. 140), a zatem związanych z warunkiem nieposiadania innego źródła dochodu, z mocy art. 67 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 268 ze zm.) została przyznana emerytura – bez dodatkowych warunków związanych z posiadaniem innego źródła dochodu.

Zasady tej nie zmieniła ustawa z 24 lutego 1990r. o niektórych warunkach funkcjonowania ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin w 1990r. (Dz.U. Nr 14, poz.90), w szczególności jej art.9 dotyczył wyłącznie osób zgłaszających po raz pierwszy wniosek o świadczenie w warunkach określonych w tym przepisie.

Nie ma zatem przeszkód w pobieraniu emerytury ustalonej w oparciu o art. 67 ust. 8 w/w ustawy z 14 grudnia 1982r. w zbiegu z rentą inwalidy wojennego – na zasadach wskazanych w art. 33 ust. 4 pkt 1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednol. Dz.U. z 1993r. Nr 71, poz. 342 ze zm.).

Przewodniczący : Sędzia S.A.Zbigniew Gwizdak

Sędziowie S.A. Irena Szypicyn (spr.)

S. A. Alicja Kolonko

- 31 -